Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 13ης Οκτωβρίου 2021 *

«Υπαλληλική υπόθεση – Μόνιμοι υπάλληλοι – Πειθαρχική διαδικασία – Αναστολή της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας – Παύση – Διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας η οποία κατέστη άνευ αντικειμένου κατόπιν της παύσης – Προσφυγή ακυρώσεως – Βλαπτική πράξη – Παραδεκτό – Αρχή της χρηστής διοίκησης – Καθήκον μέριμνας – Πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως»

Στην υπόθεση T-22/20,

IB, εκπροσωπούμενος από τη N. de Montigny, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από την A. Lukošiūtė, επικουρούμενη από τον B. Wägenbaur, δικηγόρο,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της απόφασης του EUIPO της 14ης Μαρτίου 2019, κατά το μέρος που, αφενός, επιβάλλει στον προσφεύγοντα την κύρωση της παύσης χωρίς μείωση των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων και, αφετέρου, περατώνει οριστικά τη διαδικασία διαπίστωσης της αναπηρίας του,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Kanninen, πρόεδρο, N. Półtorak και M. Stancu (εισηγήτρια), δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Μαρτίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση [1]

[*παραλειπόμενα*]

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 13 Ιανουαρίου 2020 ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

23 Με χωριστό δικόγραφο της 16ης Ιανουαρίου 2020, ο προσφεύγων ζήτησε την τήρηση ανωνυμίας και τη μη δημοσιοποίηση ορισμένων στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Το αίτημα περί ανωνυμίας έγινε δεκτό στις 30 Μαρτίου 2020.

24 Το EUIPO κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως στις 26 Μαρτίου 2020.

25 Ο προσφεύγων κατέθεσε υπόμνημα απαντήσεως στις 20 Ιουλίου 2020.

26 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε με την κατάθεση του υπομνήματος ανταπαντήσεως την 1η Σεπτεμβρίου 2020.

27 Το EUIPO και ο προσφεύγων ζήτησαν, στις 9 και στις 22 Σεπτεμβρίου 2020 αντιστοίχως, τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως δυνάμει του άρθρου 106 του Κανονισμού Διαδικασίας.

28 Στις 29 Ιανουαρίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε, βάσει του άρθρου 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, να απευθύνει στον προσφεύγοντα ερωτήσεις προς γραπτή απάντηση, στις οποίες αυτός απάντησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

29 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 9ης Μαρτίου 2021.

30 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση «κατά το μέρος που [του] επιβάλλει παύση […] και διακόπτει οριστικά κάθε σχέση εργασίας μαζί του, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς της που αφορά την οριστική περάτωση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας»·

– να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

31 Με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων ζητεί επίσης από το Γενικό Δικαστήριο να ζητήσει, αν το κρίνει αναγκαίο, από το EUIPO στατιστική κατάσταση των αποφάσεων που έχει εκδώσει και των κυρώσεων που έχει επιβάλει το τελευταίο στο πλαίσιο των πειθαρχικών διαδικασιών που έχει κινήσει εις βάρος του προσωπικού του.

32 Το EUIPO ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

[1] Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας απόφασης των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

– να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αντικειμένου της προσφυγής και επί του παραδεκτού της κατά το μέρος που αφορά την οριστική περάτωση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας

33 Προκειμένου να εκτιμηθεί το βάσιμο της προσφυγής, πρέπει να διευκρινιστεί κατ' αρχάς το αντικείμενό της, δεδομένου ότι οι διάδικοι δεν συμφωνούν ως προς αυτό.

34 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 30 ανωτέρω και από το δικόγραφο της προσφυγής, ο προσφεύγων ζητεί κατ' ουσίαν την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης όχι μόνον καθόσον διατάσσει την παύση του, αλλά και καθόσον περατώνει οριστικά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας.

35 Το EUIPO υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως μοναδικό αντικείμενο την παύση του προσφεύγοντος και όχι την περάτωση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας, η οποία κατέστη άνευ αντικειμένου κατόπιν της ως άνω παύσης. Επομένως, δεδομένου ότι η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας αποτελεί διαδικασία διακριτή σε σχέση με την πειθαρχική διαδικασία, δεν αποτελεί αντικείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης και, συνεπώς, της κρινόμενης προσφυγής ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, κάθε αιτίαση που βάλλει κατά της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Τούτο ισχύει ιδίως στην περίπτωση του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας της αναστολής της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας, καθώς και του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με το οποίο προβάλλεται υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της πειθαρχικής διαδικασίας.

36 Ειδικότερα, κατά το EUIPO, πρώτον, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι μόνη η σιωπή ενός θεσμικού οργάνου δεν μπορεί να εξομοιωθεί με απόφαση, εκτός εάν υπάρχουν ρητές διατάξεις με τις οποίες τάσσεται προθεσμία κατά τη λήξη της οποίας θεωρείται ότι ελήφθη μια τέτοια απόφαση από το θεσμικό όργανο που καλείται να λάβει θέση και με τις οποίες καθορίζεται το περιεχόμενο της απόφασης αυτής, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι κανένα νομοθετικό κείμενο δεν προβλέπει ότι η απόφαση περί παύσεως περιλαμβάνει σιωπηρώς και απόφαση που περατώνει δίχως περαιτέρω ενέργειες διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας η οποία είχε προηγουμένως ανασταλεί.

37 Δεύτερον, το EUIPO επισήμανε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ο προσφεύγων όφειλε ενδεχομένως να προσβάλει την επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2018, με την οποία η ΑΔΑ ανακοίνωσε ότι επρόκειτο να κινήσει διοικητική έρευνα προκειμένου να συμπληρώσει τα αποδειχθέντα από την OLAF πραγματικά περιστατικά. Πράγματι, δεδομένου ότι η έρευνα αυτή διαδέχθηκε την έρευνα της OLAF και μπορούσε να καταλήξει σε πειθαρχική διαδικασία, από την εν λόγω επιστολή συναγόταν σιωπηρώς ότι η αναστολή της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας θα συνεχιζόταν κατά τη διάρκεια όχι μόνον της εν λόγω έρευνας, αλλά και της επακόλουθης πειθαρχικής διαδικασίας.

38 Τρίτον, κατά το EUIPO, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο προσφεύγων υπέβαλε στη Διοίκηση, μαζί με τη διοικητική ένσταση της 14ης Ιουνίου 2019, και αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, προκειμένου να συνεχιστεί η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας, στην οποία η Διοίκηση δεν έχει απαντήσει, η αίτηση αυτή είναι απαράδεκτη, για τον λόγο ότι, αφενός, κατά τον χρόνο της υποβολής της, ο προσφεύγων δεν ήταν πλέον υπάλληλος και, αφετέρου, η

αίτηση αυτή υποβλήθηκε εκτός εύλογης προθεσμίας σε σχέση με την ημερομηνία κατά την οποία είχε περατωθεί η έρευνα της OLAF, δηλαδή τον Νοέμβριο του 2017. Επιπλέον, ακόμη και αν η εν λόγω αίτηση ήταν παραδεκτή, η άρνηση της Διοίκησης που περιλαμβανόταν στην απόφαση με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένσταση δεν θα μπορούσε να προσβληθεί στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς, επειδή ο προσφεύγων δεν υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της σιωπηρής αυτής απόρριψης, με αποτέλεσμα αυτή να μην μπορεί πλέον να προσβληθεί.

39 Ο προσφεύγων αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά. Υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι, όπως προκύπτει από το εσωτερικό σημείωμα της 26ης Απριλίου 2019, η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας περατώθηκε ταυτόχρονα με την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. Εν συνεχεία, δεδομένου ότι η οριστική περάτωση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας δεν είναι ουσιαστικά αυτοτελής σε σχέση με την προσβαλλόμενη απόφαση στην οποία οφείλεται, η τελευταία είναι αυτή που καθορίζει άμεσα και οριστικά την κατάστασή του και όσον αφορά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας. Επομένως, η απόφαση αυτή βλάπτει τον προσφεύγοντα καθόσον τον παύει από την υπηρεσία, τον αποκλείει οριστικά από τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας και τον στερεί από κάθε αμοιβή ή επίδομα. Συνεπώς, κατά την άποψη του προσφεύγοντος, πρόκειται κατ' ουσίαν για πράξη που έχει πολλαπλώς χαρακτήρα απόφασης. Τέλος, ο προσφεύγων διευκρινίζει ότι, αφενός, ακόμη και η άρνηση έκδοσης απόφασης μπορεί να συνιστά βλαπτική πράξη και, αφετέρου, η εν λόγω κατάσταση προσομοιάζει σε εκείνες που εμπίπτουν στις διαφορές με αντικείμενο προαγωγή. Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα που προβλήθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων αντιτείνει ότι δεν μπορούσε να προσβάλει την επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2018, διότι αυτή αποτελούσε απλώς ενδιάμεσο μέτρο.

40 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να εξακριβώσει αν, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, με την προσβαλλόμενη απόφαση το EUIPO έλαβε θέση και επί της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας.

41 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, βλαπτική πράξη είναι εκείνη που παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν ευθέως και αμέσως τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας ουσιωδώς τη νομική του κατάσταση, η δε πράξη αυτή πρέπει να προέρχεται από την αρμόδια αρχή και να περιέχει οριστική θέση της Διοίκησης (βλ. διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2019, ZU κατά ΕΥΕΔ, T-154/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:901, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να αξιολογούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως το περιεχόμενο της πράξης αυτής, λαμβανομένων υπόψη, εφόσον είναι αναγκαίο, του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η πράξη, καθώς και των εξουσιών του θεσμικού οργάνου που την εξέδωσε (βλ. διάταξη της 13ης Μαΐου 2020, Lucaccioni κατά Επιτροπής, T-308/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:207, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

42 Επιπλέον, ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως βλαπτικής πράξης δεν εξαρτάται από τον τύπο ή τον τίτλο του, αλλά καθορίζεται από την ουσία του και, ιδίως, από το αν το μέτρο αυτό παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν ευθέως και αμέσως τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας ουσιωδώς τη νομική του κατάσταση (βλ. διάταξη της 17ης Δεκεμβρίου 2019, AG κατά Europol, T-756/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:867, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

43 Πρώτον, το EUIPO δήλωσε, τόσο κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία όσο και κατά την ένδικη διαδικασία, ότι η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας είχε καταστεί άνευ αντικειμένου λόγω της απόφασης περί παύσεως, όπως άλλωστε προκύπτει από το εσωτερικό σημείωμα της 26ης Απριλίου 2019. Ειδικότερα, με την απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής

ενστάσεως, η ΑΔΑ έκρινε κατ' ουσίαν ότι, στο μέτρο που ο προσφεύγων δεν βρισκόταν πλέον στην υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν είχε δικαίωμα να ζητήσει την κίνηση διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι είχε παύσει να ασκεί τα καθήκοντά του, παρείλκε η κίνηση τέτοιας διαδικασίας προκειμένου να εξεταστεί αν ήταν ή όχι ικανός να ασκήσει τα καθήκοντα αυτά.

44 Ο ισχυρισμός, όμως, ότι μια απόφαση περί παύσεως καθιστά άνευ αντικειμένου τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας συνιστά οριστική λήψη θέσης ως προς την έκβαση της διαδικασίας αυτής.

45 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει ο προσφεύγων, η επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2018 ήταν απλώς ένα ενδιάμεσο μέτρο το οποίο δεν περιείχε οριστικά τη θέση της Διοίκησης σχετικά με τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν διαδικασίας με πλείονα στάδια, ιδίως κατά το πέρας εσωτερικής διαδικασίας, συνιστούν κατ' αρχήν πράξεις δυνάμενες να προσβληθούν μόνον τα μέτρα τα οποία καθορίζουν οριστικώς τη θέση του θεσμικού οργάνου κατά το πέρας της διαδικασίας αυτής και όχι τα ενδιάμεσα μέτρα, σκοπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής απόφασης (βλ. διάταξη της 13ης Μαΐου 2020, Lucaccioni κατά Επιτροπής, T-308/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:207, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

46 Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι το εν λόγω έγγραφο διευκρίνιζε σαφώς ότι δεν ήταν έργο της OLAF να αποφανθεί επί πραγματικών περιστατικών ιατρικής φύσεως και ότι, συνεπώς, το σχετικό με το ζήτημα αυτό τμήμα της έρευνας μπορούσε να περατωθεί μόνον κατόπιν κατάλληλης ιατρικής εξετάσεως. Επιπλέον, από το σημείο 54 των πρακτικών της ακρόασης ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου προκύπτει επίσης ότι η ίδια η ΑΔΑ υποστήριξε ότι κάθε ιατρική απόφαση που αφορά τον προσφεύγοντα έπρεπε να ληφθεί από ιατρούς, μετά από κατάλληλη ιατρική εξέταση και διαδικασία, αφήνοντας έτσι να εννοηθεί ότι το EUIPO δεν είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο να υποβληθεί ο προσφεύγων σε άλλη ιατρική εξέταση, προκειμένου να εξακριβωθεί αν έπασχε πράγματι από την πάθηση από την οποία ισχυριζόταν ότι έπασχε. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2018 αποτελούσε απλώς ενδιάμεσο μέτρο όσον αφορά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας.

47 Εξάλλου, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα του EUIPO ότι η διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος της 14ης Ιουνίου 2019 περιείχε αίτηση που υποβλήθηκε βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, με σκοπό τη συνέχιση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας, αίτηση την οποία το EUIPO απέρριψε σιωπηρώς με απόφαση που ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε νομοτύπως. Πράγματι, όπως επιβεβαίωσε ο προσφεύγων με το υπόμνημα απαντήσεως και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η σχετική επιχειρηματολογία του στρεφόταν αποκλειστικά κατά της περάτωσης της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας που είχε ήδη αποφασιστεί με την προσβαλλόμενη απόφαση.

48 Από τα προεκτεθέντα, και ιδίως από το προεκτεθέν πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε η απόφαση περί παύσεως, προκύπτει ότι η απόφαση αυτή εμπεριέχει οριστική θέση της διοίκησης επί της πειθαρχικής διαδικασίας και, εμμέσως πλην σαφώς, επί της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας. Στο μέτρο που η προσβαλλόμενη απόφαση αποτέλεσε όντως αντικείμενο προηγούμενης διοικητικής ένστασης ως προς τις δύο αυτές πτυχές, η προσφυγή πρέπει να κριθεί παραδεκτή και κατά το μέρος που αφορά την οριστική περάτωση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας.

Επί του βασίμου της προσφυγής

49 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως, από τους οποίους ο πρώτος αφορά, κατ' ουσίαν, έλλειψη νομιμότητας της περάτωσης της διαδικασίας αναπηρίας, ο δεύτερος παρατυπία της πειθαρχικής διαδικασίας και ο τρίτος παράβαση του άρθρου 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται, κατ' ουσίαν, έλλειψη νομιμότητας της περάτωσης της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας

[*παραλειπόμενα*]

63 Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως χωρίζεται κατ' ουσίαν σε δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και παράβαση του καθήκοντος μέριμνας και το δεύτερο κατάχρηση εξουσίας.

– Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αφορά παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και παράβαση του καθήκοντος μέριμνας

64 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας ουδέποτε συνεχίστηκε ή κινήθηκε εκ νέου αφ' ότου ανεστάλη, η δε οριστική περάτωσή της κατά τον χρόνο της παύσης του διαφέρει από την απλή αναστολή για την οποία είχε δεσμευθεί η Διοίκηση. Συναφώς, κατά τον προσφεύγοντα, το επιχείρημα του EUIPO ότι η πειθαρχική διαδικασία και η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας είναι διακριτές μεταξύ τους και δεν ασκούν επιρροή η μία στην άλλη προβάλλεται αλυσιτελώς και δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άνευ ετέρου διακοπή της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας. Λόγω της οριστικής περάτωσης της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας, ο προσφεύγων βρίσκεται σήμερα χωρίς ελάχιστο εισόδημα διαβίωσης και χωρίς σύνταξη. Επομένως, στερώντας του τη διαδικασία αναπηρίας, η Διοίκηση ενήργησε προδήλως αντίθετα προς το καθήκον μέριμνας, αρωγής και χρηστής διοίκησης.

65 Εκ προοιμίου, και χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε το EUIPO, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση του προσφεύγοντος σχετικά με την ύπαρξη υπηρεσιακού πταίσματος, καθόσον ο εν λόγω ισχυρισμός είναι ανεπαρκώς τεκμηριωμένος, διότι με αυτόν προβάλλεται απλώς, στο σημείο 67 του δικογράφου της προσφυγής, ότι υφίσταται τέτοιο πταίσμα, χωρίς τούτο να στηρίζεται σε οποιοδήποτε επιχείρημα.

66 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά τη νομολογία, το καθήκον μέριμνας εκφράζει την ισορροπία μεταξύ των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στις σχέσεις μεταξύ της δημόσιας αρχής και των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα. Η ισορροπία αυτή συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η αρχή, όταν λαμβάνει απόφαση σχετικά με την κατάσταση ενός υπαλλήλου, λαμβάνει υπόψη το σύνολο των στοιχείων που ασκούν επιρροή στην απόφασή της και ότι, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, λαμβάνει υπόψη το συμφέρον όχι μόνον της υπηρεσίας, αλλά και, ιδίως, του οικείου υπαλλήλου. Η τελευταία αυτή υποχρέωση επιβάλλεται στη Διοίκηση και από την αρχή της χρηστής διοίκησης που κατοχυρώνεται από το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2019, Palo κατά Επιτροπής, T-432/18, EU:T:2019:749, σκέψη 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

67 Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι οι υποχρεώσεις της Διοίκησης που απορρέουν από το καθήκον μέριμνας επιτείνονται ουσιωδώς όταν πρόκειται για την κατάσταση υπαλλήλου του οποίου αποδεδειγμένα θίγεται ή μπορεί να θιγεί η σωματική ή ψυχική υγεία. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Διοίκηση οφείλει να εξετάζει τα αιτήματά του με ιδιαίτερα ευρύ πνεύμα (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιουνίου 2021, GW κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, T-709/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:389, σκέψη 92 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

68 Ωστόσο, μολονότι το καθήκον μέριμνας μπορεί ενδεχομένως, υπό ορισμένες περιστάσεις, να οδηγήσει την ΑΔΑ σε μείωση ή και σε άρση της σχεδιαζόμενης κύρωσης, αντιθέτως, η συνεκτίμηση των συμφερόντων του υπαλλήλου, μεταξύ των οποίων και της κατάστασης της υγείας του, δεν μπορεί να φθάνει μέχρι του σημείου να στερεί από την αρχή αυτή τη δυνατότητα να επιβάλει κύρωση, ακόμη και τη βαρύτατη κύρωση της παύσης, σε περίπτωση που τα πραγματικά περιστατικά είναι εξαιρετικής σοβαρότητας και δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά, ούτε καν κυρίως, στην κατάσταση της υγείας του υπαλλήλου (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 1998, Y κατά Κοινοβουλίου, T-144/96, EU:T:1998:173, σκέψη 50).

69 Τέλος, επισημαίνεται ότι από καμία διάταξη του ΚΥΚ δεν προβλέπεται ότι μια απόφαση περί οριστικής απομακρύνσεως από την υπηρεσία, όπως η παύση, καθιστά άνευ αντικειμένου τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας που είχε κινηθεί ενόσω ο υπάλληλος βρισκόταν ακόμη εν ενεργεία. Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει συναφώς ότι η καταγγελία της σύμβασης πρόσληψης έκτακτου υπαλλήλου δεν μπορεί να θίγει την ολοκλήρωση των εργασιών της επιτροπής αναπηρίας και την ενδεχόμενη αναγνώριση από αυτήν της αναπηρίας που επήλθε πριν από την καταγγελία, ούτε να θίξει τα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου κατά το πέρας της σχετικής διαδικασίας (απόφαση της 19ης Ιουνίου 1992, V. κατά Κοινοβουλίου, C-18/91 P, EU:C:1992:269, σκέψη 40).

70 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας ανεστάλη κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνας της OLAF και δεν συνεχίστηκε αργότερα, καθώς και ότι το EUIPO έκρινε ότι η διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας είχε καταστεί άνευ αντικειμένου λόγω της απόφασης περί παύσης, με αποτέλεσμα να μην μπορεί πλέον να συνεχιστεί μετά την παύση του προσφεύγοντος.

71 Επισημαίνεται, κατ’ αρχάς, ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 69 ανωτέρω, καμία διάταξη του ΚΥΚ δεν ορίζει ότι, όταν το θεσμικό όργανο έχει αναστείλει τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας, η οποία κινήθηκε όταν ο προσφεύγων βρισκόταν ακόμη εν ενεργεία, η διαδικασία αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έπαυσε να ασκεί τα καθήκοντά του κατόπιν αποφάσεως περί παύσεως.

72 Εν συνεχεία, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, με τη σκέψη 53 της απόφασης *[εμπιστευτικό]*, ότι, καίτοι το EUIPO δεν έχει καμία υποχρέωση να επικυρώσει άνευ ετέρου το πόρισμα της επιτροπής αναπηρίας, η εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει όσον αφορά τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στη γνωμοδότηση της επιτροπής αναπηρίας δεν του παρέχει τη δυνατότητα να αρνείται επ’ αόριστον και αναιτιολόγητα την έκδοση απόφασης στηριζόμενης στη γνωμοδότηση της εν λόγω επιτροπής.

73 Επομένως, η Διοίκηση δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι η συνέχιση της διαδικασίας διαπίστωσης αναπηρίας, η οποία είχε κινηθεί όταν ο προσφεύγων βρισκόταν εν ενεργεία, δεν μπορούσε να συνεχιστεί επειδή ο προσφεύγων είχε πλέον παυθεί. Αντιθέτως, περατώνοντας οριστικά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας χωρίς να λάβει υπόψη το συμφέρον του προσφεύγοντος για τη συνέχιση της εν λόγω διαδικασίας, το EUIPO παρέβη το καθήκον

μέριμνας και παραβίασε την αρχή της χρηστής διοίκησης. Πράγματι, όπως υπενθυμίζεται ανωτέρω, στη σκέψη 66, η δημόσια αρχή, όταν λαμβάνει απόφαση σχετικά με την κατάσταση ενός υπαλλήλου, υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των στοιχείων που ασκούν επιρροή στην απόφασή της και, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, να λαμβάνει υπόψη το συμφέρον όχι μόνον της υπηρεσίας, αλλά και, ιδίως, του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου. Επομένως, κατά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας, η Διοίκηση όφειλε να λάβει υπόψη την ύπαρξη πειθαρχικής διαδικασίας, η έκβαση της οποίας θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει στην παύση του προσφεύγοντος, και, λαμβάνοντας υπόψη το συμφέρον του τελευταίου, είτε να περατώσει τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας πριν από την έκδοση της αποφάσεως περί παύσεως είτε να επιτρέψει τη μετέπειτα συνέχιση της διαδικασίας αυτής.

74 Τέλος, επισημαίνεται ότι ο ίδιος ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε, στο πλαίσιο του άρθρου 9 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, να παράσχει στους υπαλλήλους ή πρώην υπαλλήλους που δεν είναι πλέον σε θέση να εργαστούν, λόγω της ηλικίας τους ή της κατάστασης της υγείας τους, τη διασφάλιση ότι θα λαμβάνουν, ακόμη και στην περίπτωση της σοβαρότερης πειθαρχικής κύρωσης, δηλαδή της παύσης από τα καθήκοντά τους, τουλάχιστον ένα εισόδημα που αντιστοιχεί στο ελάχιστο όριο διαβίωσης.

75 Το ως άνω συμπέρασμα ότι το EUIPO παρέβη το καθήκον μέριμνας και παραβίασε την αρχή της χρηστής διοίκησης δεν αναιρείται από το επιχείρημά του ότι ο προσφεύγων όφειλε να υποβάλει αίτηση στη Διοίκηση εντός εύλογης προθεσμίας, προκειμένου αυτή να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας. Αφενός, όπως προκύπτει και από τη σκέψη 53 της απόφασης *[εμπιστευτικό]*, μια τέτοια πρωτοβουλία έπρεπε να προέρχεται από το θεσμικό όργανο και όχι από τον προσφεύγοντα.

76 Αφετέρου, από τη γενική οικονομία του άρθρου 59, παράγραφος 4, του ΚΥΚ προκύπτει ότι, όταν είναι η ΑΔΑ εκείνη που κινεί τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας, προσφεύγοντας στην επιτροπή αναπηρίας για την περίπτωση υπαλλήλου του οποίου το σύνολο αναρρωτικών αδειών υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες κατά τη διάρκεια περιόδου τριών ετών, εκείνη είναι που οφείλει, κατά μείζονα λόγο, να συνεχίσει την ανασταλείσα διαδικασία και να την περατώσει.

77 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να γίνει δεκτό το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως και, κατά συνέπεια, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που περατώνει οριστικά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του δεύτερου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται κατάχρηση εξουσίας.

[*παραλειπόμενα*]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) της 14ης Μαρτίου 2019, κατά το μέρος που περατώνει οριστικά τη διαδικασία διαπίστωσης αναπηρίας του IB.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Kanninen Półtorak Stancu

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 13 Οκτωβρίου 2021.

(υπογραφές)